

УДК 159.923

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ: СПРОБА АНАЛІЗУ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ

Юрій Вінтюк

*Національний університет “Львівська політехніка”,
вул. Квітнева 6, м. Львів, 79044, Україна,
e-mail: yurvin@ukr.net*

Розглянуто проблему створення науково обґрунтованої і максимально повної класифікації видів діяльності. Здійснено огляд наявної у фаховій літературі інформації на дану тему: відомих класифікацій видів діяльності, підходів до їхнього створення та використаних критеріїв для поділу проявів діяльності на види. В результаті опрацювання отриманої інформації з'ясовано недоліки, притаманні відомим спробам створити класифікацію видів діяльності. Виходячи з необхідності усунення виявлених недоліків розроблено раціональний підхід, який може бути покладено в основу створення такої класифікації та оцінено можливості його реалізації. В результаті проведеного дослідження зроблено спробу створити класифікацію видів діяльності, шляхом синтезу з наявної інформації з даної проблеми в межах цілісного, раціонального підходу. Запропонована класифікація є достатньо повною і придатною для вирішення практичних завдань, у різноманітних сферах діяльності.

Ключові слова: класифікація, критерії, види діяльності.

1. ВСТУП

Діяльність, як специфічний, властивий лише людині різновид активності, потребує ретельного вивчення, оскільки знання її обумовлюючих чинників, закономірностей перебігу та інших особливостей дозволяє пояснити процеси, що відбуваються в соціумі. Дане завдання набуває особливої актуальності з огляду на ті явища, що відбуваються у нашому суспільстві в період стрімких соціальних змін. Вивчення діяльності, своєю чергою, потребує створення науково обґрунтованої і максимально повної класифікації її видів, оскільки значно спрощує завдання дослідження її різноманітних проявів.

Розглядаючи дану тему, необхідно згадати, що психологічна теорія діяльності була створена радянськими науковцями Л. Виготським, О. Леонтьєвим, О. Лурією, П. Гальперініним та ін. Основними категоріями, на яких вона базується, є свідомість та особистість. Найповніше дана теорія викладена в працях О. Леонтьєва, зокрема, в останній його книзі, присвяченій розгляду даної проблеми [2]. Натомість західні науковці не визнавали наявності у людини такої специфічної форми активності, як діяльність, і пояснювали її проявами поведінки. На жаль, полеміка з даної проблеми була неконструктивною, оскільки була зумовлена ідеологічним протистоянням двох світових систем. Тепер, коли це протистояння втратило актуальність, настав час розібратися у даній проблемі. Одним із кроків до цього може ста-

ти створення науково обґрунтованої класифікації видів діяльності, що значно полегшить процес вивчення її можливих проявів.

Психологи, що займалися вивченням діяльності, неодноразово робили спроби реалізувати різні підходи до поділу її проявів на види і пропонували розроблені ними на основі цих підходів класифікації (див., напр.: [1–10] та ін.). Однак до сьогодні цю роботу не можна вважати завершеною. Так, згідно з поширеними уявленнями, діяльність переважно поділяють на три основні види: гру, навчання і працю. Іноді до цього переліку додають також інші види. Проте ні один перелік не є достатньо повним, оскільки не охоплює всю різноманітність проявів діяльності, що спостерігаються в реальному житті. Відповідно, це створює ряд труднощів у практичній діяльності, пов'язаних як з вивченням діяльності, так і керуванням нею. Все це зумовлює актуальність створення науково обґрунтованої і максимально повної класифікації видів діяльності.

Мета статті: вивчити та проаналізувати наявну інформацію із даної проблеми, на цій основі здійснити спробу створити максимально повну класифікацію видів діяльності, придатну для широкого практичного застосування.

2. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Огляд відомих видів діяльності можна знайти у спеціальній літературі. Згідно з наявною інформацією, найчастіше можна знайти дані про поділ діяльності на наступні види [8, с. 66–67].

1. Традиційно прийнято вважати, що головним поділом діяльності на типи є її диференціація на *трудова, навчальну й ігрову*. Трудова діяльність передбачає одержання певного суспільно значущого результату. Натомість для ігрової та навчальної діяльності цей результат є не суспільно, а індивідуально значущим і полягає в засвоєнні суб'єктом суспільно набутого досвіду, знань і т. ін.

2. Фундаментальним і загальним є також розрізнення *індивідуальної та сумісної* діяльності. Сумісна діяльність, на відміну від індивідуальної, реалізується колективним суб'єктом, тобто двома або більше людьми, які мають спільний мотив та мету. Сумісна діяльність також внутрішньо неоднорідна, і поділяється на підтипи: безпосередньо сумісну – “*діяльність разом*” і опосередковано сумісну – “*діяльність поряд*”.

3. Найтрадиційнішою є класифікація видів діяльності за їх *предметною сферою*, тобто за професійною приналежністю. В результаті виділяються всі наявні сьогодні професії, а також спеціалізація в межах цих професій.

Відома також класифікація Є. Кмімова, в якій виділено п'ять основних типів професійної діяльності: “*людина – техніка*”, “*людина – людина*”, “*людина – природа*”, “*людина – знаковий образ*” і “*людина – художній образ*”.

4. Прийнято розрізняти також діяльність *виконавчу та управлінську* (організаційну). Перша характеризується тим, що суб'єкт праці безпосередньо впливає на його предмет, хоча і контактує при цьому з іншими суб'єктами. Друга не передбачає такої прямої взаємодії, натомість вона передбачає організацію одним суб'єктом діяльності інших людей, а також ієрархію їхнього підпорядкування.

5. У прикладному відношенні важливим є поділ діяльності на *безпосередню та опосередковану*. В першому випадку людина безпосередньо впливає на предмет, і так само безпосередньо одержує інформацію про нього. В другому випадку інформація про предмет праці передається людині через опосередковуючі ланки: механізми, прилади тощо.

Згадується також про *провідну* діяльність – виконання якої визначає виникнення і формування основних психологічних новоутворень людини на певній стадії її розвитку [8, с. 67]. Проте, в даному огляді наведено далеко не всі можливі підходи до поділу діяльності на види, які зустрічаються у спеціальній літературі. Не завжди також вказано критерії, за яким було здійснено поділ на види. Отже, пошук необхідної інформації потрібно продовжити.

В інших джерелах справедливо відзначається, що крім трудової, навчальної та ігрової до основних видів діяльності відносять також *спілкування* [4, с. 153]. Спілкування розглядається як вид діяльності, спрямований на обмін інформацією між людьми. При цьому, на відміну від комунікативної поведінки, воно переслідує цілі встановлення взаєморозуміння, добрих особистих та ділових стосунків, надання взаємодопомоги та навчально-виховного впливу на людей.

Своєю чергою, спілкування може бути *безпосереднім* або *опосередкованим*, *вербальним* та *невербальним*. При безпосередньому спілкуванні люди перебувають у прямих контактах один з одним, напругою обмінюються вербальною або невербальною інформацією. При опосередкованому спілкуванні прямих контактів між людьми немає, і для здійснення спілкування вони користуються допоміжними засобами.

Ігрова діяльність теж поділяється на підвиди, відповідно, існує кілька типів ігор: *індивідуальні* та *групові*, *предметні* та *сюжетні*, *рольові* та *ігри за правилами* [4, с. 154]. Предметні ігри передбачають використання в ігровій діяльності певних предметів; сюжетні ігри розвиваються за певним сценарієм, відтворюючи його в головних деталях. Рольові ігри передбачають виконання певних ролей, які їх учасники беруть на себе. Ігри з правилами регулюються певною системою правил поведінки їх учасників. Нерідко в житті зустрічаються також змішані типи ігор: предметно-рольові, сюжетно-рольові, сюжетні за правилами і т. ін.

Навчання розглядається як вид діяльності, метою якого є надбання людиною знань, вмінь та навичок. Воно може бути *організованим* і здійснюватися у спеціальних освітніх закладах; а також може бути *неорганізованим* і відбуватися попутно, в інших видах діяльності, як їх побічний, додатковий результат. Навчання може набувати характеру *самоосвіти* [4, с. 154].

Відомий також поділ діяльності на *зовнішню* та *внутрішню*. Внутрішні дії підготовлюють зовнішні, вони економлять зусилля людини, надаючи можливість обрати необхідну дію уникнувши грубих помилок. Внутрішня діяльність має ту ж структуру, що і зовнішня, та відрізняється лише формою перебігу. Це означає, що вона так само, як і зовнішня, спонукається мотивами, супроводжується емоційними переживаннями і має свій склад, тобто складається з послідовності дій та операцій, що їх реалізують. Різниця між ними полягає в тому, що дії відбуваються не з реальними предметами, а з їх образами. Крім цього, внутрішня діяльність походить зі зовнішньої, практичної діяльності, завдяки процесу інтеріоризації (перенесення відповідних дій в розумову сферу) [6].

Також можна знайти інформацію про класифікацію видів праці. Розмаїття характеристик трудової діяльності визначає можливості багатофакторної систематизації її видів за різноманітними класифікаційними ознаками [6]:

1. За характером робочого навантаження суб'єкта праці та його зусиль у реалізації трудових завдань розрізняють працю *фізичну* і *розумову*.

2. За характеристиками мети праці, робочого навантаження, організації трудового процесу розумову працю поділяють на:

- *оперативну* (керівну), *операторську* (інформаційна взаємодія з технікою), *творчу* (стандартна – викладання, лікувальна справа, та ін., нестандартна – наукова праця, створення музичних, літературних творів та ін.), *евристичну* (винахідництво);
- *динамічну* і *статичну*;
- *одноманітну* (монотонну) і *різноманітну* (за змістом, темпом і т. ін.).

3. Залежно від умов діяльності розрізняють працю *в комфортних умовах* (гігієнічні параметри середовища в межах нормативних значень), *у незвичних умовах* за постійного впливу несприятливих чинників (підвищений тиск, низькі температури, інформаційне перенавантаження тощо), *в екстремальних умовах* (при підвищеній відповідальності за успіх у роботі, здоров'ї людей і збереження техніки, а також при небезпеці для життя, шкідливості для здоров'я тощо).

4. За формою організації діяльності розрізняють наступні види праці:

- *регламентовану* (з певним розпорядком роботи), *нерегламентовану* (з вільним розпорядком) і *змішану*;
- *індивідуальну* і *колективну* (сумісну).

Нерідко можна знайти згадки також про інші види діяльності: *суспільно корисну, інформаційну, мовленнєву* та ін., які не включені у будь-яку з відомих класифікацій.

Як видно з наведеного огляду, незважаючи на значні напрацювання з даної тематики, достатньо повної і придатної для широкого практичного застосування класифікації видів діяльності не створено. Про наукове обґрунтування запропонованих підходів інформація практично відсутня. З огляду на це видається доцільною спроба створити таку класифікацію, синтезуючи з наявного.

Аналіз наявної інформації дозволяє засвідчити, що відомих спробам класифікації видів діяльності властиві наступні недоліки:

1. Відсутність зв'язку з потребами. Якщо діяльність спрямована на задоволення певних потреб, то класифікація повинна відображати цей зв'язок. Встановити таку відповідність складно через те, що достатньо розробленої класифікації потреб також немає.
2. Відсутність зв'язку з мотивами діяльності. Якщо діяльність спонукається певними мотивами, в класифікації повинен бути відображений цей зв'язок. На жаль, завдання створення науково обґрунтованої класифікації мотивів на сьогодні теж далеке від вирішення.
3. Відсутність чіткого розмежування з проявами та видами поведінки. Нерідко прояви поведінки спонукаються тими ж мотивами і переслідують певну мету, оскільки можуть включатися у процес діяльності як його складові елементи.
4. Часто не вказані критерії для поділу проявів діяльності на види. Наявність чітко означених критеріїв є необхідною умовою науково обґрунтованої класифікації.
5. Відсутність достатньо повних класифікацій, які б відображали реально наявну різноманітність діяльності. Оскільки різноманітних проявів діяльності існує дуже багато, достатньо повна їхня класифікація повинна бути досить об'ємною, а її створення вимагає аналізу великої кількості емпіричних даних.

На жаль, подолання всіх вказаних недоліків, як і створення максимально повної та вичерпно науково обґрунтованої класифікації видів діяльності не видається реальним, оскільки

це потребує масштабних і тривалих досліджень. Проте, наявна інформація дає змогу зробити таку спробу, що дозволить здійснити наступний крок до вирішення даного завдання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

В основі підходу до створення науково обґрунтованої класифікації видів діяльності повинна бути психологічна теорія діяльності. Разом з цим, використаний підхід реалізується в результаті спостереження за реальними проявами діяльності, що зустрічаються у повсякденному житті. На жаль, виклад міркувань, які супроводжували кожен крок побудови запропонованої класифікації видів діяльності, не може бути наведеним в обмеженій за обсягом статті (в основному це доопрацювання відомого до максимально повного – виходячи з можливого – усунення виявлених недоліків). Тому далі наведено лише загальні засади використаного підходу.

Відтак, при укладанні класифікації видів діяльності в основу було покладено підхід, що базується на наступних положеннях:

- діяльність включає ряд специфічних видів активності, не характерних для тварин, які притаманні лише людині, завдяки наявності у неї свідомості, і є проявами її особистості;
- сутність діяльності, як і поведінки, зводиться до вдоволення потреб людини, відповідно, вона зумовлюється внутрішніми спонуканнями: потребами і мотивами, але при цьому детермінується внутрішніми чинниками;
- в процесі діяльності відбувається адаптація наявних умов перебування людини до наявних у неї запитів, тобто забезпечення оптимальних умов життєдіяльності;
- оскільки існує багато різних потреб, на вдоволення яких може бути спрямована активність, і багато різних ситуацій, в яких вона відбувається, існує велика кількість різних видів діяльності;
- вся сукупність проявів діяльності може бути зведена до певного скінченного числа за рахунок поділу на види, за певними критеріями;
- в якості таких критеріїв доцільно застосувати найважливіші, характерні ознаки діяльності, при цьому в межах одного виду її прояви будуть максимально однорідними.

Синтезуючи з наявного, можна запропонувати наступну класифікацію видів діяльності.

Отже, діяльність можна поділити за наступними критеріями, на такі види.

1. За характером активності:

- трудова (праця);
- комунікативна (спілкування);
- ігрова (гра);
- навчальна (учіння);
- фізично-тренувальна (фізкультура).

1.1. Трудова діяльність теж поділяється на види.

1.1.1. За характером робочого навантаження: фізична і розумова.

Якщо в праці переважає м'язеве навантаження, її відносять до фізичної; якщо мислительне – до розумової.

1.1.2. За змістом: оперативна, операторська, творча.

1.1.3. За засобами: ручна, механізована, автоматизована й автоматична.

1.1.4. За умовами: комфортні, екстремальні, шкідливі (небезпечні).

1.1.5. *За організацією праці*: статична, динамічна, монотонна та ін.

1.1.6. *За вимогами до суб'єкта праці*: рівень здібностей, освіта, досвід, стан здоров'я і фізичний розвиток.

1.2. Спілкування, своєю чергою, теж має свою систематизацію:

1.2.1. *За змістом переважаючих контактів*: виробниче, навчальне (або когнітивне), побутове, сімейне, науково-теоретичне, матеріальне, кондиційне і мотиваційне.

Виробниче спілкування пов'язане з певними організаційно-технологічними процесами, в ході реалізації яких люди вступають у взаємодію.

Навчальне (або когнітивне) – спілкування, в процесі якого відбувається обмін знаннями, способами їх інтерпретації і застосування до аналізу конкретних життєвих явищ.

Побутове спілкування передбачає підтримання стосунків та регулювання процесів у побуті.

Сімейне спілкування передбачає підтримання і регулювання процесів у сім'ї.

Науково-теоретичне спілкування наявне при організації і здійсненні наукової діяльності.

Матеріальне спілкування наявне, коли люди обмінюються продуктами і предметами діяльності.

Кондиційне спілкування, що здійснюється як односпрямований вплив або обмін емоційними чи функціональними станами.

Мотиваційне спілкування – полягає в передачі іншому установок, переконань, готовності до діяльності, локальних спонукань.

1.2.2. *За метою*: цільове та інструментальне.

Цільовим називається спілкування, що має власну мету; натомість інструментальне спілкування підпорядковується меті діяльності, складовою компонентою якого воно є.

1.2.3. *За засобами*: вербальне і невербальне.

Вербальне спілкування передбачає використання мови для передачі інформації; натомість невербальне здійснюється за допомогою жестів, міміки, пантоміми, через прямі сенсорні або фізичні (тілесні) контакти, а також за допомогою різних образів.

1.2.4. *За складом учасників*: міжособистісне, групове і соціальне.

У міжособистісному беруть участь люди, не поєднані в момент взаємодії якимись структурними зв'язками.

Спілкування є груповим, якщо його учасники становлять певну групу, об'єднану спільною діяльністю.

У соціальному спілкуванні бере участь велика кількість людей.

1.2.5. *За типом зв'язків, що встановлюються між учасниками спілкування*, воно буває односпрямованим і двоспрямованим.

1.2.6. *За формою*: особистісне (неофіційне) і ділове (офіційне).

В одні ситуації взаємодії учасники спілкування можуть входити як цілісна особистість, таке спілкування є особистісним; а в інших виступати лише офіційно, як фахівець у певній галузі чи уповноважений з певних питань, виконавець певних посадових обов'язків тощо, тоді спілкування є діловим.

1.2.7. *За результатом*: результативним – якщо поставлену мету досягнуто, або нерезультативним.

1.2.8. *За наявністю проміжних ланок*: безпосереднє і опосередковане.

В першому випадку партнери взаємодіють безпосередньо, а в другому – в акт комунікації включаються проміжні ланки (третя особа, пристрій, річ).

1.3. Ігрову діяльність теж можна поділити на види. Відповідно, розрізняють наступні види гри: *конструкторська; сюжетна; рольова; інтелектуальна; спортивна; ділова, побутова, акторська*. (Нерідко в сучасній літературі можна знайти інформацію також про інші види ігор: електоральні, маркетингові та ін.)

Конструкторська – гра, в якій у ході маніпулювання предметами створюються образи певних об'єктів.

Сюжетна гра наявна, якщо її учасники в грі відтворюють ті чи інші життєві ситуації, відносини між людьми.

Рольова гра наявна, якщо її учасники обирають певні ролі і виконують їх.

Інтелектуальна гра відбувається за допомогою розумових дій, тобто протікає в інтелектуальних формах.

Спортивна гра має місце тоді, коли в гру внесено елемент змагання, крім цього, у спортивній грі переважає фізична активність.

Гра ділова – форма відтворення предметного та соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, характерних для даного виду практики.

До побутових відносяться ігри, в які грають люди у повсякденних стосунках з іншими.

Акторська – специфічний різновид гри у сфері мистецтва що полягає у відтворенні явищ дійсності за допомогою художніх образів. Може бути як аматорською, так і професійною (де наявне поєднання гри і праці).

1.4. Види навчальної діяльності:

1.4.1. *За формою організації*: організована та неорганізована.

Організована навчальна діяльність передбачає наявність процесу її підготовки та організації; натомість неорганізована наявна у тих випадках, коли відбувається побічно, в процесі виконання інших видів діяльності.

1.4.2. *За ступенем формалізації*: формалізована та неформалізована.

Формалізована навчальна діяльність передбачає навчання у навчальному закладі, де всі процедури чітко регламентовані відповідними законодавчими нормами, положеннями та інструкціями. Неформалізована навчальна діяльність не передбачає навчання у таких закладах, може відбуватися як організовано, в групі, так і у формі самоосвіти.

1.4.3. *За рівнем*: загальноосвітня, професійно орієнтована і науково орієнтована (підготовка магістрів, аспірантів та докторантів).

2. *За суб'єктом діяльності*: індивідуальна і групова.

3. *За формою перебігу*: внутрішня та зовнішня.

4. *За сферою суспільної активності*: педагогічна, наукова, спортивна, політична, промислова, сільськогосподарська, мистецька, військова, суспільно-масова та ін.

5. *За предметною сферою*: існують види, що відповідають кількості навних професій та спеціальностей професійної сфери.

6. *За специфікою стосунків з іншими учасниками та об'єктами*: керівна, виконавча і операторська.

7. *За метою*: виробнича, організаторська, раціоналізаторська, винахідницька, оздоровча, агітаційна, провокаційна, терористична та ін.

8. *За суспільною значимістю*: суспільно-корисна (доброчинна) і антисуспільна (злочинна).

9. *За рівнем виконання*: непрофесійна і професійна.

10. *За ступенем новизни*: репродуктивна і творча.

Творчою називається діяльність, у результаті якої створюється новий, оригінальний продукт.

11. *За умовами перебігу*: ритмічна, аритмічна, синхронна, напружена, монотонна, екстремальна та ін.

12. *За результатом*: непродуктивна і продуктивна.

Незважаючи на наявність певних суперечностей, недостатнього обґрунтування і не вичерпну повноту, дана класифікація є достатньо повною і придатна для вирішення широкого кола практичних завдань. Проте роботу над її вдосконаленням необхідно продовжувати.

4. ВИСНОВКИ

1. В літературі з даної теми наявні лише неповні класифікації, часто не вказано критерії для поділу діяльності на види; а також фрагментарна інформація про використані підходи і окремі види не включених у систематизацію проявів діяльності. Наявна інформація потребує осмислення, впорядкування і доопрацювання.

2. З огляду на наявне, можна сформулювати раціональний підхід до створення максимально повної класифікації видів діяльності, що базується на психологічній теорії діяльності та відповідає вимогам практики. В результаті його реалізації можна створити достатньо обґрунтовану і повну класифікацію.

3. Незважаючи на те, що запропонована класифікація видів діяльності не позбавлена всіх виявлених в інших класифікаціях недоліків, а тому не може вважатися завершеною, вона максимально повно охоплює всі можливі її прояви, відповідає вимогам теорії діяльності і може використовуватися для вирішення широкого кола завдань практичної роботи психологів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Ительсон Л.* Типы и уровни деятельности // Лекции по общей психологии. Мн.: Харвест; М.: АСТ, 2000. С. 150–201.
2. *Леонтьев А.* Деятельность. Сознание. Личность. М.: Смысл; Изд. центр “Академия”, 2004.
3. *Лурия А.* Лекции по общей психологии. СПб.: Питер, 2007.
4. *Немов Р.* Психология. Учеб. для студ. высш. пед. учеб. завед. В 3-х кн. М.: Владос, 2003. Кн. 1.
5. Психология. Учебник. М.: Проспект, 1999.
6. Психология. Учебник для технических вузов. СПб.: Питер, 2000.
7. *Рубинштейн С.* Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2007.
8. *Тертель А.* Психология. Курс лекций. М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006.
9. *Титарчук М.* Поведінка особистості як діяльність: соціально-філософський погляд // Філософський альманах. К.: Центр духовної культури, 2006. № 58.
10. *Шадриков В.* Психология деятельности и способности человека. М.: Логос, 1996.

Стаття надійшла до редколегії 24.09.2012

Прийнята до друку 8.10.2012

A CLASSIFICATION OF THE TYPES OF ACTIVITIES: AN ATTEMPT OF ANALYSIS AND OPTIMIZATION

Yuriy Vintyuk

*National University "L'viv Polytechnica",
Kvitneva Str., 6, Lviv, 79044, Ukraine,
e-mail: yurvin@ukr.net*

A problem of creation is considered scientifically ob'rountovanoi and maximally complete classification of types of activity. The review of information present in professional literature is carried out on the given theme: known classifications of types of activity, approaches to their creation and used criteria for the division of displays of activity on kinds. As a result of working of obtained information failing inherent to the known attempts to create classification of types of activity are found out. Coming from the necessity of removal of the exposed failing rational approach which can be fixed in the basis of creation of such classification and possibilities of his realization are appraised is developed. As a result conducted research an attempt to create classification of types of activity is done, by the synthesis from present information from the given problem within the limits of approach integral, rational. The offered classification is enough complete and suitable for the decision of practical tasks, in the various spheres of activity.

Key words: classification, criteria, types of activity.

КЛАССИФИКАЦИЯ ВИДОВ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ПОПЫТКА АНАЛИЗА И ОПТИМИЗАЦИИ

Юрий Винтюк

*Национальный университет "Львовская политехника",
ул. Квитнева 6, г. Львов, 79044, Украина,
e-mail: yurvin@ukr.net*

Рассмотрена проблема создания научно обоснованной и максимально полной классификации видов деятельности. Осуществлен обзор имеющейся в профессиональной литературе информации на данную тему: известных классификаций видов деятельности, подходов к их созданию и использованных критериев для деления проявлений деятельности на виды. В результате обработки полученной информации выяснены недостатки, присущие известным попыткам создать классификацию видов деятельности. Исходя из необходимости устранения выявленных недостатков, разработан рациональный подход, который может быть положен в основу создания такой классификации и оценены возможности его реализации. В результате проведенного исследования сделана попытка создать классификацию видов деятельности, путем синтеза из имеющейся информации по данной проблеме в пределах целостного, рационального подхода. Предложенная классификация является достаточно полной и пригодной для решения практических заданий, в разнообразных сферах деятельности.

Ключевые слова: классификация, критерии, виды деятельности.